

ПАПЕРОПЛАСТИКА
(ДМ/07/О, ознайомчий курс)

НОРМАТИВНИЙ ЗМІСТ, ОБСЯГ ТА РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

II півріччя, ознайомчий курс. Завдання: вивчення основних матеріалів та інструментів для паперопластики; ознайомлення з особливостями прояву та застосування засобів композиції в паперопластиці; визначення загальних принципів конструктивної побудови форми; опанування елементарних технічних прийомів трансформації паперу (зокрема, складання, скручування, зминання тощо); відтворення нескладного декоративного зразка в матеріалі.

ДМ/07/О Паперопластика			
Навчальні модулі	Зміст навчання	Орієнтовна кількість годин	Результати навчання
Модуль 7. Паперопластика		38	
6.1. Загальні відомості про паперопластику	Світові центри паперопластики (країни Північної Африки, Східної та Центральної Азії, Європи, США тощо). Регіональні осередки паперопластики в Україні (Львів, Тернопіль, Івано-Франківськ, Київ тощо). Різновиди паперу: папірус, шовк та волокна шовковиці, ганчір'я, тваринний / рослинний пергамент, офісний, газетний, пакувальний тощо. Розподіл виробів з паперу: промислові, побутові, поліграфія, мистецтво, декор тощо.	1	Знає та називає найвідоміші світові центри паперопластики та її осередки в Україні. Розрізняє вивчені види паперу. Описує як розподіляються вироби з паперу.
6.2. Основні матеріали та інструменти	Основні види сировини та матеріалів для виробництва паперу: целюлоза, рослинна та вторинна сировина, натуральні та хімічні барвники тощо. Матеріали, інструменти та приладдя для роботи в техніці паперопластики: картон різної товщини та фактури, папір білий / кольоровий, папір крафтовий, креслярські	1	Називає вивчені види сировини та матеріалів для виробництва паперу. Описує матеріали, інструменти та приладдя для роботи в техніці паперопластики, вміє безпечно їх застосовувати.

	<p>лінійки, циркуль, ножиці, ніж-різак, макетні ножі, голки, шила, пінцети, двохсторонній скотч, олівець, клей для паперу, спиці тощо.</p> <p>Правила безпечної роботи в майстерні.</p>		
<p>6.3. Композиційні засоби та конструктивна побудова форми</p>	<p>Композиційні особливості виробів у техніці паперопластики: ритмічна та метрична організація; фактурність, рельєфність та просторовість (багатошаровість); орнаментальні / сюжетні / абстрактні мотиви; колірні сполучення тощо.</p> <p>Утворення із паперу цілісних виробів або окремих фрагментів форми за допомогою різноманітних технічних прийомів (видів деформації).</p> <p>Провідні технічні прийоми паперопластики: складання, скручування, згинання, зминання, прорізування, вирізування, гофрування, склеювання тощо.</p> <p>Навчально-творча робота на створення робочого ескізу для рельєфної паперопластики (наприклад, на тему «Рибка», «Бджілка», «Пташка», «Квітка» тощо).</p> <p>Художні матеріали та інструменти: папір А3, олівець, гумка, кольорові олівці тощо.</p>	2	<p>Називає вивчені композиційні особливості виробів у техніці паперопластики.</p> <p>Описує, що є конструктивною основою паперопластики.</p> <p>Розрізняє вивчені технічні прийоми паперопластики.</p> <p>Уміє створити робочий ескіз до майбутнього зразка в техніці рельєфної паперопластики.</p>
<p>6.4. Елементарні техніки паперопластики</p>		34	
<p>6.4.1. Рельєфна техніка паперопластики</p>	<p>Основна послідовність дій техніки рельєфної паперопластики:</p> <ul style="list-style-type: none"> - вирізування великих та дрібних деталей; 	4	<p>Описує вивчену послідовність дій техніки рельєфної паперопластики.</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - надання пластичної форми окремим елементам композиції; - наклеювання дрібних деталей на великі / монтаж композиції; - оформлення зразка. <p>Навчально-творча робота на опанування техніки рельєфної паперопластики (зразок розміром 30,0 x 30,0 см / 30,0 x 40,0 см за ескізом, створеним в підмодулі 6.3¹).</p> <p>Робочі матеріали та інструменти: білий офісний папір, кольоровий папір (за потреби), картон для основи, ножиці, ніж-різак, стиці, шило, клей ПВА тощо.</p>		Уміє утворити нескладний зразок у техніці рельєфної паперопластики.
6.4.2. Техніки орігамі, кірігамі, кусудама	<p>Особливості техніки орігамі: утворення форми / фігури шляхом складання за схемою цілого аркуша паперу без використання клею та ножиць.</p> <p>Навчально-творча робота на утворення нескладного зразка в техніці орігамі (1)(наприклад, на тему «Журавлик», «Жабка» тощо).</p> <p>Робочі матеріали та інструменти: <u>схема складання</u>, білий / кольоровий папір відповідного розміру та формату, олівець, гумка, лінійка тощо.</p> <p>Особливості техніки кірігамі (1980 р.): виготовлення окремих фігурок та цілих сюжетів за допомогою вирізування паперу чи тонкого картону з подальшим його загинанням відповідним</p>	6	<p>Називає особливості техніки орігамі.</p> <p>Уміє утворити нескладний зразок у техніці орігамі.</p> <p>Називає особливості техніки кірігамі.</p>

¹ Тут і далі підкреслені ключові моменти / умови виконання навчальних завдань.

	<p>чином.</p> <p>Навчально-творча робота на утворення нескладного зразка в техніці кірігамі (2) (наприклад, на тему «Метелик», «Квітка», «Корабель» тощо).</p> <p>Робочі матеріали та інструменти: <u>шаблон для вирізування</u>, білий / кольоровий папір / картон відповідного розміру та формату, олівець, гумка, лінійка, ножиці, клей ПВА тощо.</p> <p>Особливості техніки кусудама: утворення об'ємної моделі у формі кулі або кубу із окремих однакових модулів.</p> <p>Основна послідовність дій:</p> <ul style="list-style-type: none"> - вирізування окремих модулів за шаблоном; - згинання / складання / формування до відповідної пластики; - декорування оздоблювальними матеріалами (за задумом); - склеювання / монтаж модулів (5-8-12-20-24 шт.) <p>Навчально-творча робота на утворення нескладного зразка в техніці кусудама (3) (наприклад, на тему «Цвіт калини», «Ялинкова краса» тощо).</p> <p>Робочі матеріали та інструменти: <u>шаблон для вирізування</u>, двосторонній кольоровий папір відповідного розміру та формату, олівець, гумка, лінійка, ножиці, клей ПВА, скріпки, намистини, блискітки, лак для нігтів, шнур тощо.</p>		<p>Уміє утворити нескладний зразок у техніці кірігамі.</p> <p>Називає особливості техніки кусудама та описує вивчену послідовність дій.</p> <p>Уміє утворити нескладний зразок у техніці кусудама.</p>
6.4.3. Паперокручення (квілінг)	Особливості техніки паперокручення / квілінг: утворення композицій зі скручених у спіралі довгих	4	Називає особливості техніки паперокручення / квілінг та описує вивчену послідовність дій.

	<p>і вузьких різнокольорових смуг паперу.</p> <p>Основна послідовність дій:</p> <ul style="list-style-type: none"> - підбір паперу відповідної колірної гами (згідно із задумом) та вирізування із нього вузьких смуг необхідної довжини (<i>за умови відсутності готового набору / паперової заготовки</i>); - скручування довгих і вузьких смужок паперу в спіраль / валик; - послаблення до необхідного розміру; - стискання валика, надавання необхідної форми (крапля, квадрат, ромб, око тощо); - наклеювання елементів на цупку основу. <p>Навчально-творча робота на утворення нескладного зразка в техніці квілінг <i>(зразок розміром 20,0 х 30,0 см; наприклад, на тему «Мій гербарій», «Автограф», «Чарівний птах» тощо).</i></p> <p><u>Роботі передуює ескіз.</u></p> <p>Робочі матеріали та інструменти: <i>цупкий папір / картон А4 для основи, олівець, гумка, шило, зубочистка з розщепленим кінцем (верхом), набір кольорових стрічок для квілінгу, пінцет, шпильки, двохсторонній кольоровий папір, ножиці, клей для паперу тощо.</i></p>		<p>Уміє утворити нескладний зразок у техніці квілінг.</p>
6.4.4. Торцювання	<p>Особливість техніки торцювання: створення зображень предметів за допомогою об'ємних елементів з паперу.</p> <p>Основна послідовність дій:</p> <ul style="list-style-type: none"> - нарізання заготовок («сторчів»; у формі квадратів 1,0 х 1,0 см / 1,5 х 1,5 см / 2,0 х 2,0 см; 	6	<p>Називає особливості техніки торцювання та описує вивчену послідовність дій.</p>

	<p>кругів діаметром 1,5 см / 2,0 см);</p> <ul style="list-style-type: none"> - скручування «кульок» або «конусів» за допомогою стрижня кулькової ручки; - приклеювання до основи / монтаж каркасної форми. <p>Навчально-творча робота на утворення нескладного зразка в техніці торцювання (зразок розміром 25,0 x 25,0 см; наприклад, на тему «Веселка», «Квітуче дерево», «Букет» тощо). <u>Роботі передуює ескіз.</u> Робочі матеріали та інструменти: кольоровий папір / гофрований папір, клей ПВА, ножиці, «торцювальний» інструмент (тонка паличка з тупим кінцем / олівець / кулькова ручка тощо).</p>		<p>Уміє утворити нескладний зразок у техніці торцювання.</p>
<p>6.4.5. Об'ємна паперопластика</p>	<p>Особливість техніки об'ємної паперопластики: утворення багатошарової композиції шляхом поєднання різних фактур паперу.</p> <p>Основна послідовність дій:</p> <ul style="list-style-type: none"> - підбір паперу відповідної колірної гами, фактури та щільності; - вирізування паперових елементів композиції; - виготовлення ажурних елементів композиції; - урізноманітнення фактур елементів композиції (скручування / витинання / вигинання / підпалювання тощо); - пошарове / почергове наклеювання на основу. <p>Навчально-творча робота на утворення нескладного зразка в техніці об'ємної паперопластики (наприклад, на тему «Моє місто», «Казкові мотиви»,</p>	6	<p>Називає особливості об'ємної паперопластики та описує вивчену послідовність дій.</p> <p>Уміє утворити нескладний зразок у техніці об'ємної паперопластики.</p>

	«Мої казкові герої» тощо). <u>Роботі передуює ескіз.</u> Робочі матеріали та інструменти: <u>білий папір А3, картонна основа А3, олівець, гумка, ножиці, лінійка, циркуль, шило, клей ПВА тощо.</u>		
6.4.6. Підготовка підсумкової творчої роботи	Пошук ідеї / техніки / матеріалів для реалізації власного задуму. Створення робочого ескізу. Декоративне паперове панно для оформлення інтер'єру. Навчально-творча робота на утворення декоративного паперового панно вивченими техніками (панно розміром 30,0 x 40,0 см; наприклад, на тему «Народні традиції та свята», «Природні мотиви» тощо). Робочі матеріали та інструменти: <u>цупкий папір / картон для основи (30,0 x 40,0 см), білий / кольоровий папір, смужки паперу різної ширини, клей ПВА, ножиці, олівець, гумка, лінійка, пінцет, шило тощо.</u>	8	Створює декоративне паперове панно вивченими техніками за власним ескізом.
Загальна кількість годин за друге півріччя		38	

Під час виконання програми **підсумкового контролю ознайомчого курсу за технікою «Паперопластика»** учень / учениця:

називає основні матеріали та інструменти для паперопластики, правильно та безпечно використовує інструменти;

застосовує вивчені композиційні засоби для утворення паперової композиції;

описує конструктивну побудову форми як декоративне перетворення паперу за допомогою різноманітних технічних прийомів (видів деформації);

створює робочий ескіз / схему майбутньої декоративної форми;

уміє утворити нескладний декоративний зразок із паперу та підготувати його до презентації.

СПИСОК ІНФОРМАЦІЙНИХ ДЖЕРЕЛ ТА РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Боднар І. Р. Паперопластика. Тернопіль ; Харків : Ранок, 2011. 96 с.
2. Ботюк О. Ф. Конструювання з паперу методом орігамі. Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2000. 64 с.
3. Демчак С. М. Цікаві саморобки до зимових свят : аплікація, паперопластика, витинанки. Тернопіль : Підручники і посібники, 2014. 16 с.
4. Ковальчук Т. П. Азбука паперової пластики. Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2022. 21 с
5. Ковальчук Т. П. Паперопластика як вид декоративно-прикладного мистецтва : деякі особливості та прийоми. Одеса : Астропринт, 2022. 17 с.
6. Музей паперу. Історія створення паперу. 2020. URL: <https://zpf.company/paper-museum/istoriya-stvorenniya-paperu/> (дата звернення: 15.06.2023).
7. Пічкур М. О. Теорія і практика композиції. Київ : Ліра-К, 2022. 228 с.
8. Поклонська В. В. Паперопластика. На допомогу вчителю. Паперопластика. URL: <https://vseosvita.ua/library/embed/0100dyjl-25eb.doc.html> (дата звернення: 15.06.2023).
9. Юртакова А., Юртакова Л. Квілінг. Напівоб'ємні композиції. Донецьк : Скіф, 2011. 64 с.

ІЛЮСТРАТИВНИЙ МАТЕРІАЛ ДО ОЗНАЙОМЧОГО КУРСУ ЗА ТЕХНІКОЮ «ПАПЕРОПЛАСТИКА»

6.1. Загальні відомості про паперопластику

1. Історія виникнення паперу у світі.

URL: <https://fs01.vseosvita.ua/0100488q-dd79.pdf>

2. Перший в Україні «Музей паперу».

URL: <https://zpf.company/paper-museum/istoriya-stvorenniya-paperu/>

3. Види паперу.

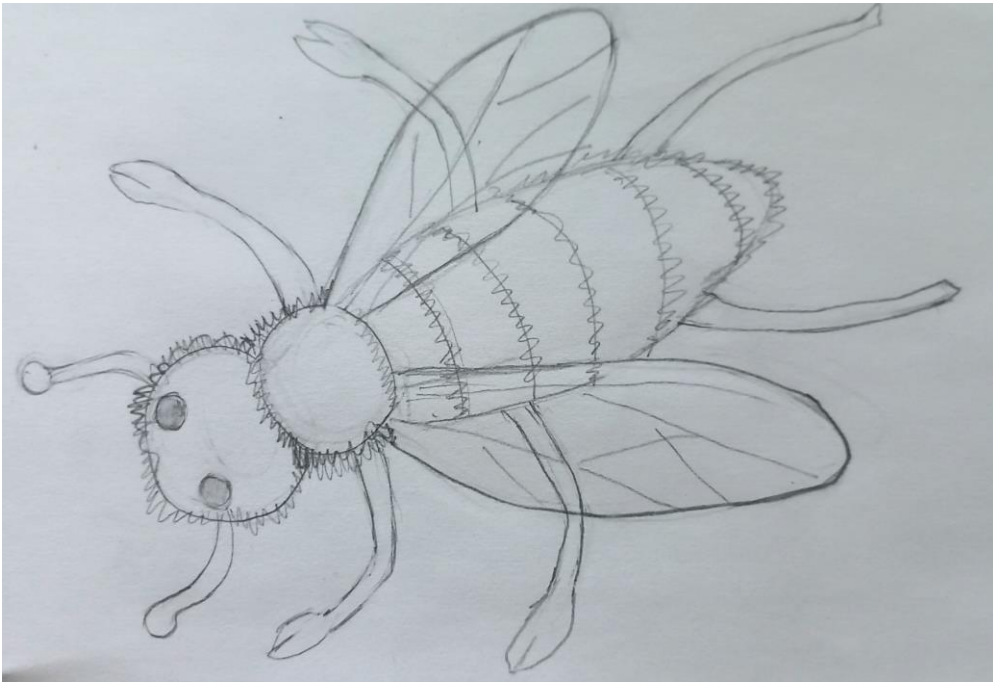
URL: <https://www.creativosonline.org/uk/%D0%92%D0%B8%D0%B4%D0%B8-%D0%BF%D0%B0%D0%BF%D0%B5%D1%80%D1%83.html>

6.2. Основні матеріали та інструменти

6.3. Композиційні засоби та конструктивна побудова форми

Навчально-творча робота на створення робочого ескізу для рельєфної паперопластики (наприклад, на тему «Рибка», «Бджілка», «Пташка», «Квітка» тощо).

6.4. Елементарні техніки паперопластики

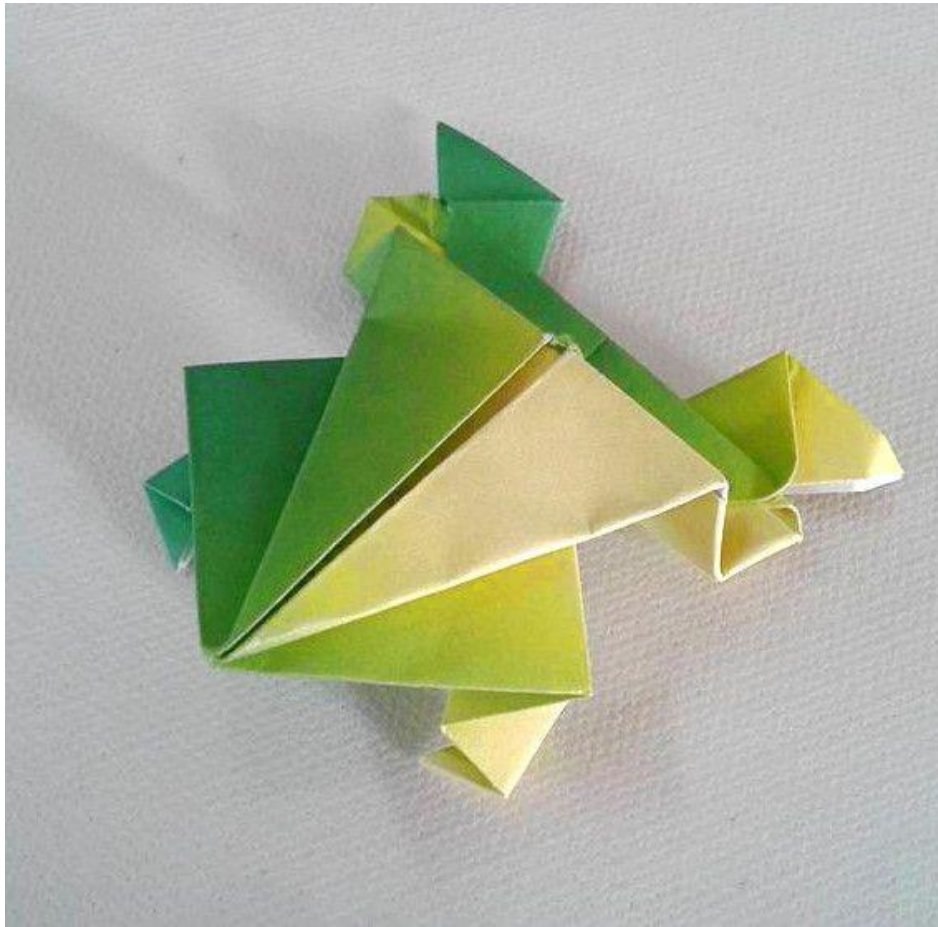
6.4.1. Рельєфна техніка паперопластики

Навчально-творча робота на опанування техніки рельєфної паперопластики (зразок розміром 30,0 x 30,0 см / 30,0 x 40,0 см за ескізом, створеним у підмодулі 6.3).

6.4.2. Техніки орігамі, кірігамі, кусудамі

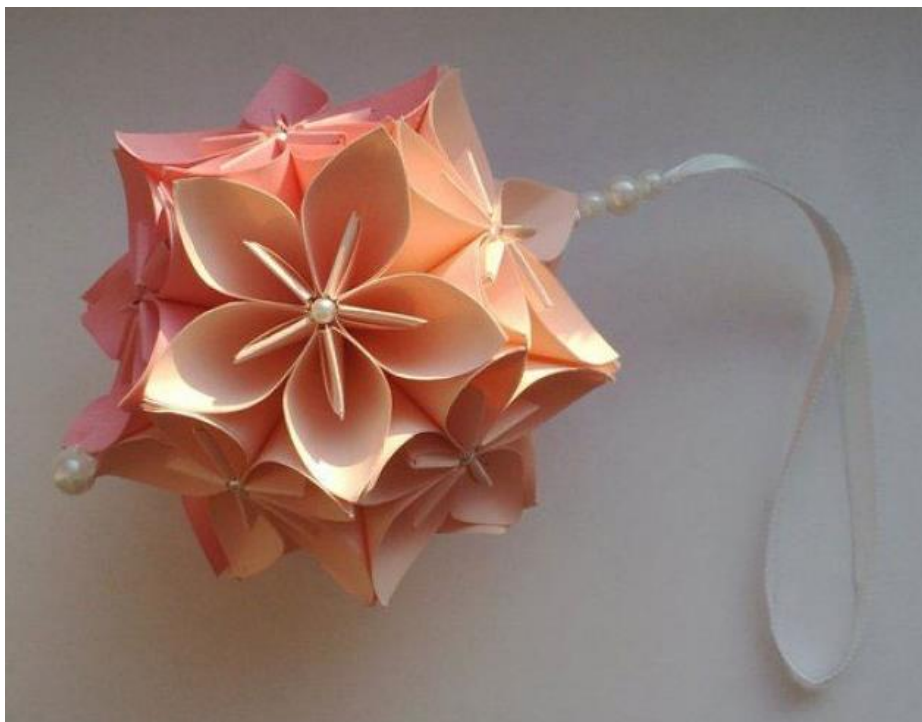
Навчально-творча робота на утворення нескладного зразка в техніці орігамі (1) (наприклад, на тему «Журавлик», «Жабка» тощо).

Навчально-творча робота на утворення нескладного зразка в техніці кірігамі (2) (наприклад, на тему «Метелик», «Квітка», «Корабель» тощо).

Навчально-творча робота на утворення нескладного зразка в техніці кусудама (3) (наприклад, на тему «Цвіт калини», «Ялинкова прикраса» тощо).

6.4.3. Паперокручення (квілінг)

Навчально-творча робота на утворення нескладного зразка в техніці квілінг (зразок розміром 20,0 х30,0 см; наприклад, на тему «Мій гербарій», «Автограф», «Чарівний птах» тощо). Роботі передуює ескіз.

Продовження

6.4.4. Торцювання

Навчально-творча робота на утворення нескладного зразка в техніці торцювання (зразок розміром 25,0 x 25,0 см; наприклад, на тему «Веселка», «Квітуче дерево», «Букет» тощо). Роботі передусє ескіз.

6.4.5. Об'ємна паперопластика

Навчально-творча робота на утворення нескладного зразка в техніці об'ємної паперопластики (наприклад, на тему «Моє місто», «Казкові мотиви», «Мої казкові герої» тощо). Роботі передуює ескіз.

Продовження

7.4.6. Підготовка підсумкової творчої роботи

Навчально-творча робота на утворення декоративного паперового панно вивченими техніками (панно розміром 30,0 x 40,0 см; наприклад, на тему «Народні традиції та свята», «Природні мотиви» тощо).

Продовження

Приклад творчої роботи із соціальної мережі

Приклад творчої роботи із соціальної мережі